

# T.C. Resmî Gazete

Tesis tarihi: 7 Teşrinievvel 1336

İdare ve yazı işleri için  
Başvekâlet Neşriyat Müdürlüğüne  
müracaat olunur.

21 HAZİRAN 1934

PERŞEMBE

SAYI: 2733

## KANUN

### İskân Kanunu

Kanun № : 2510

Kabul tarihi : 14/6/1934

#### Mukaddeme

##### İskân mntakaları

Madde 1 — Türkiye Türk kültürüne bağlılık dolayısıyla nüfus oturuş ve yayılışının, bu kanuna uygun olarak, İcra Vekillerince yapılacak bir programa göre, düzeltilmesi Dahiliye Vekillğine verilmiştir.

Madde 2 — Dahiliye Vekillğince yapılp İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunacak haritaya göre Türkiye, iskân bakımından üç nevi mntakaya ayrılır.

1 numaralı mntakalar : Türk kültürlü nüfusunun tekâsüfî istenilen yerlerdir.

2 numaralı mntakalar : Türk kültürüne temsili istenilen nüfusun nakil ve iskânına ayrılan yerlerdir.

3 numaralı mntakalar : Yer, sıhhat, iktisat, kültür, siyaset, askerlik ve inzıbat sebepleriyle boşaltılması istenilen ve iskân ve ikamet yasak edilen yerlerdir.

Yukarıda yazılan iskân mntakalarının tasdikli haritasında, zamanla ortaya çıkacak ihtiyaca göre değişiklikler yapılması Dahiliye Vekillğinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyeti kararına bağlıdır.

#### Fasıl : I

##### Muhacirlerin ve mültecilerin kabulü

Madde 3 — Türkiye yerleşmek maksadile dışarıdan, münferiden veya müçtemian, gelmek istiyen Türk soyundan meskûn veya göçebe fertler ve aşiretler ve Türk kültürüne bağlı meskûn kimseler, işbu kanunun hükümlerine göre Dahiliye Vekillğinin emrile kabul olunurlar. Bunlara (muhacir) denir. Kimlerin ve hangi memleketler halkının Türk kültürüne bağlı sayılacağı İcra Vekilleri Heyeti karare tesbit olunur.

Türkiyede yerleşmek maksadile olmayıp bir zaruret ilcasile muvakkat oturmak üzere sığınanlara (mülteci) denir. 4 üncü maddede yazılı sebepler bulunmayan mülteciler, Türkiye yerleşmek isterler ve bunu yazı ile bulundukları yerin Hükûmetine bildirirler ise muhacir muamelesi görürler. Öbür mülteciler için Vatandaşlık Kanunu hükümleri tatbik olunur.

Dahiliye Vekillği muhacirlerin ve mültecilerin alınma yollarını gösterir bir talimatname hazırlar.

Madde 4 — A : Türk kültürüne bağlı olmıyanlar,

B : Anarşistler,

C : Casuslar,

Ç : Göçebe çingeneler,

D : Memleket dışına çıkarılmış olanlar Türkiye muhacir olarak alınmazlar,

Bulaşık hastalıklılar doğrudan doğruya Hükûmet hastanelerine gönderilip orada parasız tedavi olunurlar.

Madde 5 — Hususî bir ahit dolayısıyla Türkiye mecburî olarak gelenler yapılan muahede hükümlerine ve Hükûmetçe verilen kararlara göre alınrlar.

Madde 6 — A : Muhacirler sınırlardan girdikleri veya nakil vasıtalarından çıktıkları yerin en büyük mülkiye memuruna kendilerini ve ailesi fertlerini yazdırıp bir "muhacir kâğıdı", almağa ve bir vatandaşlığa girme beyannamesi imzalamaga mecburdurlar. Muhacir kâğıdı muvakkat doğum kâğıdı yerine geçer ve bir yıl muteber tutulur.

B : Muhacir olarak alınanlar, İcra Vekilleri Heyeti karare, hemen vatandaşlığa alınrlar. Küçükler baba ve analarına veya hısımlarına bağlı tutulurlar. Kimsesiz gelen küçükler, yaşma bakılmaksızın, vatandaşlığımıza geçirilirler.

Madde 7 — A : Türk ırkından olup Hükûmetten iskân yardımı istememeyi yazı ile bildiren muhacirler ve mülteciler Türkiye içinde istedikleri yerde yerleşmeğe serbest bırakılırlar. Hükûmetten iskân yardımı istiyenler Hükûmetin göstereceği yerlere gitmeğe mecburdurlar.

B : Türk ırkından olmıyanlar, Hükûmetten yardım istemeseler bile, Hükûmetin göstereceği yerde yurt tutmağa ve Hü-

kûmetin izni olmadıkça buralarda kalmağa mecburdurlar. İzinsiz başka yere gidenler ilk defasında yerlerine çevrilirler. Tekerrürü halinde İcra Vekilleri Heyeti kararla, vatandaşlıktan düşürülürler.

C : Türkiye'ye geldikleri tarihten itibaren iki yıl içinde iskân istemiyen muhacir ve mültecilere iskân yardımı yapılamaz.

## Fasıl : II

### İçerde, nakiller, kültür ve idare tedbirleri

Madde 8 — Türkiye içinde toprağı dar veya azmahlık, bataklık, ormanlık, dağlık ve taşlık olan yerlerde bulunan ve geçim vasıtasından mahrum olan köyleri, gerek meskûn gerek göçebe bulunsun üç numaralı mıntakalar halkını yaşayış ve sıhhat şartları elverişli olan yerlere nakletmeğe; evleri dağınık köyleri daha uygun merkezlerde toplamağa; huğları, obaları ve komları köyler içine kaldırmağa ve yenilerinin yapılmasını yasak etmeğe Dahiliye Vekili salâhiyetlidir.

Madde 9 — Türkiye tabiiyetinde bulunan gezginci çingeneleleri ve Türk kültürüne bağlı olmıyan göçebelere, toplu olmamak üzere kasabalara ve serpiştirme suretile Türk kültürlü köylere dağıtıp yerleştirmeğe; casuslukları sezilenleri sınır boylarından uzaklaştırmağa ve ecnebi tebaası gezginci çingeneleleri ve Türk kültürüne bağlı olmıyan göçebelere millî sınırlar dışına çıkarmağa Dahiliye Vekili salâhiyetlidir.

Madde 10 — A : Kanun aşirete hükmî şahsiyet tanımaz. Bu hususta her hangi bir hüküm, vesika ve ilâma müstenit de olsa tanınmış haklar kaldırılmıştır. Aşiret reisliği, beyliği, ağalığı ve şeyhliği ve bunların her hangi bir vesikaya veya görgü ve göreneğe müstenit her türlü teşkilât ve taazzuvarları kaldırılmıştır.

B : Bu kanunun neşrinden önce her hangi bir hüküm veya vesika ile veya örf ve adetle aşiretlerin şahsiyetlerine veya onlara izafetle Reis, Bey, Ağa ve şeyhlerine ait olarak tanınmış, kayıtlı, kayıtsız, bütün gayrimenkuller Devlete geçer. Bu kanun hükümlerine ve Devletçe tutulan usullere göre bu gayrimenkuller muhacirlere, mültecilere, göçebelere, naklolanlara, topraksız veya az topraklı yerli çiftçilere dağıtıp tapuya bağlanır. Bu gayrimenkullerin aidiyeti tapu sicillerindeki kayıtlara göre tesbit olunur. Tapu sicillerinde aidiyete dair bir kayıt yoksa veyahut kayıtlar yalnız şahıslar namına olupta halk arasında bunların aşirete ait olduğu şayi bulunuyor ve aşiret fertleri de bu gayrimenkullerden başkasına sahip bulunmıyorlarsa aidiyet, tahkikat üzerine, o yerin idare heyeti kararla hallolunur; idare heyetlerinin valilerce tasdik edilen bu kararı kat'idir.

C : Bu Kanunun neşrinden önce aşiretlere reislik, beylik, ağalık, şeyhlik yapmış olanları ve yapmak isteyenleri ve sınırlar boyunda oturmasında emniyet ve asayiş bakımından mahzur bulunanları, aileleriyle birlikte, münasip yerlere naklettirip yerleştirmeğe İcra Vekilleri Heyeti kararla, Dahiliye Vekili salâhiyetlidir.

Ç : Türk tebaasından olupta Türk kültürüne bağlı bulunmıyan aşiretler fertlerinin dağınık olarak 2 numaralı mıntakalara, Türk tabiiyetli ve Türk kültürlü göçebe aşiretler fertlerini sıhhat ve yaşama şartları elverişli yerlere nakledip yerleştirmeğe; Türk tebaası olmıyan ve Türk kültürüne bağlı bulunmıyan göçebe aşiretler fertlerini icaba göre Türkiye dışarısına çıkarmağa Dahiliye Vekili salâhiyetlidir.

Madde 11 — A : Ana dili Türkçe olmıyanlardan toplu olmak üzere yeniden köy ve mahalle, işçi ve sanatçı kümesi kurulması veya bu gibi kimselerin bir köyü, bir mahalleyi, bir işi veya bir sanati kendi soydaşlarına inhisar ettirmeleri yasaktır.

B : Türk kültürüne bağlı olmıyanlar veya Türk kültürüne bağlı olupta Türkçeden başka dil konuşanlar hakkında harsî, askerî, siyasî, içtimai ve inzibatî sebeplerle, İcra Vekilleri Heyeti kararla, Dahiliye Vekili lüzumlu görülen tedbirleri almağa mecburdur. Toptan olmamak şartıyla başka yerlere nakil ve vatandaşlıktan iskat etmek de bu tedbirler içindedir.

C : Kasabalarda ve şehirlerde yerleşen ecnebilerin tutarı belediye sınırı içindeki bütün nüfus tutarının yüzde onunu geçemez ve ayrı mahalle kuramazlar.

## Fasıl : III

### İskân

Madde 12 — 1 numaralı mıntakalara:

A : Yeniden hiç bir aşiretin veya göçebenin sokulmasına, Türk kültürüne bağlı olmıyan hiç bir ferdin yeniden yerleşmesine ve bu mıntakaların eski yerlilerinden olsa bile Türk kültürüne bağlı olmıyan hiç bir kimsenin avdet etmesine izin verilemez.

B : Bu mıntakalarda soyca Türk olup dilini unutmuş veya ihmal etmiş bulunan köyler ve aşiretler efradı, ahalisi Türk kültürüne bağlı köyler ile nahiye, kaza ve vilâyet merkezleri civarına yerleştirilirler.

C : Bu mıntakalarda, 1914 den önce, yerleşip ana dili Türkçe olan ve umumî veya millî savaşta mıntaka dışarısındaki vilâyetlere gelmiş ve bu kanunun mer'iyetine kadar hiç bir iskân yardımı görmemiş bulunanların eski yurtlarına gelmeleri ve yerleşmeleri temin olunur.

Ç : Dışarıdan gelecek Türk kültürlü muhacirler, iklim ve yaşayış şartlarına uygunluğu göz önünde tutularak, bu mıntakalara alınıp yerleştirilirler.

D : 3 numaralı mıntakalar halkından veya 1 numaralı mıntakalar dışında yerleşmiş olanlardan Türk kültürlü vatandaşlar, aileleriyle birlikte, iklim ve yaşayış şartlarına uygun olmak üzere, 1 numaralı mıntakalara alınıp iskân edilirler.

E : 1 uumaralı mıntakalar haricindeki vilâyetler ahalisinden bu mıntakalara, aileleriyle birlikte, gelip yerleşmek isteyen Türk ırk ve kültürlü asker ve mülkiye müteakilleri, yine bu vilâyetler halkından ve Türk ırkından olduğu halde bu mıntakalarda askerlik etmiş olup terhislerinde ailelerini getirerek ve bekâr olanlar da evlenerek, yerleşmek isteyenler, 17 nci maddeye göre, iskân edilirler.

Madde 13 — 2 numaralı mıntakada:

1 - Aşağıda yazılanlar Dahiliye Vekilliğinin münasip göreceği yerlerde iskân edilirler:

A : Dışarıdan gelen muhacirler ve mülteciler;

B : Bu mıntakadaki aşiretler;

C : 1 ve 3 numaralı mıntakalardan naklolanlar;

Ç : 1 ve 3 numaralı mıntakalar halkından olup bu mıntakalarda askerliğini bitirmiş olanlardan evlenerek kalmak isteyenler;

D : 1 numaralı mıntakalarda Türk ırkından olmıyanlardan bu mıntakaya gelip yerleşmek isteyenler.

2 - Aşağıda yazılanlar, İcra Vekilleri Heyeti kararla, nakil ve iskân edilebilirler:

A : Topraksız veya az topraklı çiftçiler;

B : Heyelân ve seylâp gibi afete uğrıyan kimseler;

C : Verimsiz veya azmahlık ve bataklık veya tehlikeli veya askerlikçe yasak topraklardaki insanlar;

Ç : Harsî, siyasî, idarî, içtimai, askerî, iktisadî sebeplerle nakline lüzum görülenler.

3 - Türk ırkından olmıyanların serpiştirme suretile köylere ve ayrı mahalle veya küme teşkil edemiyecek şekilde kasaba ve şehirlere iskânları mecburidir.

Madde 14 — Yer, sıhhat, iktisat, kültür, siyaset, askerlik ve inzibat sebepleriyle Hükümetçe iskân ve ikamet yasak edilip boşaltılması istenilen üç numaralı mıntakalar halkı, iklimi, yaşayış şartlarına ve bu kanunda yazılı kayıtlara göre 1 veya 2 numaralı mıntakalara nakil ve iskân edilirler.

3 numaralı mıntakalara, İcra Vekilleri Heyeti kararı olmadıkça, hiç kimsenin yeniden iskân ve ikametine izin verilemez.

Madde 15 —

1 - Devlet kara ve deniz nakil vasıtaları muhacirleri, mültecileri, gümrükten muaf bütün eşyalarını ve hayvanlarını, Hükümetçe naklolanları ve eşya ve hayvanlarını yerleşecekleri yere, yerleşecekleri yer yolları üzerinde değilse en yakın istasyon veya limana kadar parasız naklederler.

İmtiyazlı nakliye ve tahmil ve tahliye şirketleri bu kimseler ve eşyaları ve hayvanları hakkında asgarî tarifelerini tatbika mecburdurlar.

2 - 8, 9, 10, 11, 12, 13 ve 14 üncü maddelerde yazılı dahilde bir yerden diğer yere naklolanlardan ve dışarıdan kendi kendine gelen muhacir ve mültecilerden ihtiyaçlı olanlar:

A : İskâna tâbi tutulurlar,

B : Kendilerinin, zat, ev, sanat ve ticaret eşyalarının, alât ve edevatının, yiyeceklerinin, tohumluklarının, koşum ve damızlık hayvanlarının ve gümrükten muaf bütün eşyalarının kalktıkları yerden veya sınırdan yerleşecekleri yere kadar nakliye masrafları Hükümetçe verilir.

C : Bunların kaldırıldıkları veya sınırlarımızdan içeriye girdikleri gündün iskân edildikleri güne kadar geçen zaman zarfında ve iskânlarından itibaren bir yıl içinde yatacakları, yiyecekleri, yakacakları ve tedavileri Hükümetçe meccanen temin olunur.

C : Bunlardan çok fakir olanlarına, bir defalık, giyecek de Hükümetçe verilebilir.

3 - Hükümetçe naklolanlardan ve kendi kendine gelen muhacir ve mültecilerden ihtiyaçsız olanlara ve serbest iskân isteyen bütün muhacir ve mültecilere Hükümetçe masraf yapılamaz. Ancak imkân olan yerlerde bunlara toprak, ev yeri, bağ ve meyvelik yeri verilir.

Masrafları kendi taraflarından ödenmek şartile, nakil vasıtaları, yatacak yer, yiyecek, içecek ve yakacak Hükümetçe temin ve tanzim olunabilir.

4 - Hükümet kararla getirilen muhacirlerden ihtiyaçlı ihtiyaçsız aranmıyarak hepsi için bu maddenin ikinci bendi tamamen tatbik olunur ve kalktıkları yerden sınırlarımıza kadar ikinci bendin (B) fıkrasındaki bütün nakliye, yatacak yer, yiyecek, yakacak ve tedavi masrafları Hükümet tarafından verilir.

5 - İskân yerlerini bırakarak serbest iskân isteyenlere, verilmiş olan yapılar ve topraklar ve yapılan masraflar peşin olarak geri alınmak şartile, Dahiliye Vekilligince serbest iskâna izin verilebilir.

6 - İhtiyaçlıları ve ihtiyaçsızları ayırmağa yarayan bir "ihtiyaç derece cetveli", Dahiliye Vekilligince yapılır.

Madde 16 — A: Karı ve koca bir aile olarak iskân edilir:

B : Evlenmemiş çocuklar, çocuksuz erkek ve kadın dullar, ana ve baba ile veya bunlardan sağ olanı ile birlikte iskân görürler;

C : Anasız ve babasız torunlar dede ve büyük analarile veya bunlardan sağ olanile birlikte iskân edilirler. Ancak torunların hisseleri tapuda kendi adlarına yazılır;

Ç : Anasız ve babasız çocuklar birlikte bulunduğu ve yaşadığı kan, civar ve sıhrî hısımlarile birlikte yerleştirilirler. Bunların da hisseleri tapuda kendi adlarına yazılır.

D : Anasız ve babasız çocuklar, kan ve civar veya sıhrî hısımlarından biri, yoksa kendi başlarına iskân görürler. Bunların küçüklerine ayrıca vasi tayin ettirilir.

E : Evli çocuklar ve evli torunlar, başlı başına bir aile olarak iskân görürler;

F : (C) fıkrasındaki torunların, (Ç) ve (D) fıkralarındaki çocukların, üvey çocukların ve evlâtıklarının hisseleri evleninceye kadar hiç bir suretle satılamaz, bağışlanamaz ve haczolunamaz;

G : Türk muhacir ve mülteciler hısım ve akrabalarının bulundukları yerde iskân olunurlar.

Madde 17 — İskân bir aileye, nüfus ve ihtiyacına göre oturacak ev veya ev yeri, sanatkârlara ve tüccarlara ayrıca geçim getirecek dükkân veya mağaza yahut bu gibi yapı veya yeri ve mütedavil sermaye; çiftçilere de ayrıca kâfi toprakla çift hayvanı, alât ve edevatı, tohumluk, ahır ve samanlık veya yeri vermekle yapılır.

Köylerde, kasabalarda sanatkârlara dükkândan ayrı yarım istihkak miktarı toprak da verilir.

İskân derecesini gösteren (Toprak tevzi cetveli) ilişiktir.

Madde 18 — İskânda Hükümetçe verilen talimata göre yapı yapılması için malzeme veya para verilebilir. Yapı yapmakta kendileri de çalıştırılabilir.

İskân için Devlet ormanlarından parasız kereste vermek ve bu yapıları yapmada asker, Devlet memur ve müstahdemlerini ve vasıtalarını kullanmak caizdir.

Madde 19 — Yeniden kurulan veya canlandırılan köylere, orta malı olarak mevcut nüfusun ortak ihtiyacına yetişen mektep, cami, köy odası, karakol, pazar, harman ve mezarlık yerleri, otlak, suvat, orman kanunu hükümleri içinde baltalık ve başka ortak ihtiyaçlara lâzım yerler parasız bırakılır.

Mektep odası, çeşme, su yolları, kuyu, sarniç ve sulama tertibatı da Hükümetçe yapılabilir veya tamir edilebilir. Bu işlerde buraya yerleştirilenleri işletmeğe Hükümet salâhiyetlidir.

Madde 20 — 1 numaralı mıntakalara iskân edilenlere, değeri peşin verilmek üzere iskân derecesinin iki katı, 1914 veya daha önceki yılların tapu ve yoksa vergi kıymetleri üzerinden, toprak verilir.

Vergi veya tapu kıymeti olmıyanları, emsaline bakılarak, o yerin idare heyetinin takdir edeceği kıymet üzerinden vermek caizdir.

Madde 21 — İskân edilen muhacir, mülteci, göçebe ve naklolan çiftçilere ve sanatkârlara aşağıda yazılı topraklardan dağıtılır.

A : Menşei ve nevi ne olursa olsun bütün millî topraklardan;

B : Şehirlerin, kasabaların, köylerin sınırları içinde bulunan mer'a, baltalık ve fundalık gibi orta malı olup Hükümetçe ihtiyaçtan fazla görülen topraklardan;

C : Şehirlerin, kasabaların, köylerin sınırları dışında kalan ve orman olmıyan boş yerlerden;

Ç : Devletçe görülecek lüzum ve zaruret üzerine bazı ormanlarda, İcra Vekilleri Heyeti kararla, muvafık görülen yerlerden;

D : Hükümetçe satın alınacak veya istimlak olunacak çiftlikler ve topraklardan;

Madde 22 — Muhacirlerin, mültecilerin, göçebelerin ve naklolanların yerleştirilmelerine ayrılan veya bunlara verilen yapılar ve topraklar kimin işgali altında olursa olsun vali veya

kaymakamın yazılı emrile zabıtaca boşaltılır ve kendilerine teslim olunur. Bunlara vuku bulacak tecavüzlerde de vali ve kaymakamlar zabıta marifetile tahliyeve salâhiyetlidirler.

Madde 23 — Bu kanun hükümlerine göre muhacirlere, mültecilere, göçebelere, naklolunanlara ve yerlilere dağıtılan yapı ve toprakların temlikine vali ve kaymakamlar salâhiyetlidirler. Dağıtış defter veya kararlarının altı vali veya kaymakamlarca tasdik edilmesi, temliktir. Tasdikli defterlerdeki veya kararlardaki miktarlar muteberdir.

Madde 24 — Muhacirleri ve mültecileri ve naklolunanları kendilerine ev yapıcıya veya Hükûmetçe yaptırılınca kadar yerleşecekleri yerde veya civarda mevcut Hükûmete veya halka ait münasip binalarda barındırmak ve bu binaları vali veya kaymakamın yazılı emrile zabıtaca hemen boşaltmak caizdir. Ancak bu boşaltmanın ev ve bina sahiplerinin yaşamlarını ve barınmalarını imkânsız kılacak yolda olmaması ve bir yıldan fazla sürmemesi şarttır.

Bu yolda binası boşaltılanlara Hükûmetçe münasip kira verilir. Muhacirlerin, mültecilerin ve naklolunanların geçtikleri yerlerde muvakkat konaklamak üzere bir haftadan fazla bir müddet için bina boşaltılmasına izin verilemez. Bu maddenin hükümlerini tatbik için Dahiliye Vekilligince talimat yapılır.

Madde 25 — Muhacirlerin, mültecilerin, naklolunanların ve göçebelerin yurtlandırıldıklarından başlıyarak iki yıl içinde, görülecek hakikî lüzum üzerine, aynı mıntakalarda iskân yerlerini değiştirmeye ve düzeltmeye Dahiliye Vekili salâhiyetlidir.

#### Fasıl : IV

##### *Mecburiyetler, tasfiye ve istihkak mazbataları*

Madde 26 — 3 numaralı mıntakalardan mecburi nakledilenler menkul mallarını birlikte götürebilirler. Bunların bıraktıkları gayrimenkullerin mülkiyeti tam olarak Devlete geçer. Tasarruf vesikasına bağlı olanlarının sahiplerine 1914 veya daha önceki yıllar vergi, yoksa tapu değerlerinin dört katı üzerinden, tapu ve vergi değerleri olmyanların emsalinin vergi veya tapu değerlerine bakarak o yerin idare heyetince takdir edilecek değer üzerinden birer "istihkak mazbatası" verilir.

Madde 27 — Bu kanun hükümlerine göre Hükûmetçe naklettirilenler veya istekleriyle göç edenler bir yıl içinde eski yerlerindeki menkul ve gayrimenkul mallarını tasfiye etmeye mecburdurlar. Bu müddet içinde tasfiye etmeyenlerin menkul ve gayrimenkul malları Devletçe tasfiye olunur. Bunlardan istiyenler 26 ncı maddeye göre gayrimenkullerine karşılık Hükûmetten istihkak mazbatası alabilirler. Bu takdirde bu gayrimenkullerin mülkiyeti tam olarak Devlete geçer.

Madde 28 — İstihkak mazbataları önce sahiplerine gittikleri yerde iskân için verilen menkul ve gayrimenkul mallara mahsup edilir. Bakıyeleri yerleştikleri vilâyet içinde Hazinesin mülk ve toprak artırmalarında nakit olarak kabul olunur. Şu kadar var ki bir aileye istihkak mazbatası karşılığı olarak iskân haddinin iki katından fazla toprak verilemez.

İstihkak mazbataları, sahiplerinin adlarına yazılı olup ancak noterlikler vasıtasile başkalarına ciro edilebilir.

Bunların mirasçılara intikali umumî hükümlere bağlıdır.

Madde 29 — A: Hükûmetçe iskân edilen muhacirler, mülteciler, göçebeler ve 1 numaralı mıntakada Hükûmetçe yerleştirilen kimseler yerleştirildikleri yerde en az on yıl oturma mecburdurlar. Bunlar Dahiliye Vekilliginin izni olmadıkça başka yerlerde yurt tutamazlar. Başka yerlere izinsiz gidip yurt tutanlar ve tutmak isteyenler yerleştirildikleri yere döndürülürler.

B: 1 ve 3 numaralı mıntakalardan 2 numaralı mıntakaya naklolunan ve 2 numaralı mıntakada 9, 10 ve 11 inci maddelere göre bir yerden başka yere nakledilenler on yıl sonra dahi, İcra Vekilleri Heyeti kararı olmadıkça, başka yerlere gidip yurt tutamazlar.

Madde 30 — 1 ve 2 numaralı mıntakalara yerleşenlere borçlu ve borçsuz iskân yolile verilen gayrimenkuller on yıl müddetle hiç bir suretle satılamaz, bağışlanamaz, terhin edilemez, haczolunamaz. Tapularına o yolda kayıt düşürülür.

Hükûmetin iznile Ziraat Bankasına terhin caizdir.

#### Fasıl: V

##### *Muafiyetler*

##### 1 — Gümrük muafiyeti

Madde 31 — Bu kanunun hükümlerine göre alınan muhacirlerle dışarıdan gelen mülteci ve aşiret fertlerinin birlikte getirdikleri aşağıda gösterilen kendi eşyaları, malları ve hayvanları gümrük resmile, bir defaya mahsus olmak üzere sair bütün teklif ve resimlerden muafıdır.

1 - Bir aile için :

A: Zat ve ev eşyası kâmilin.

B: Meslek ve meşgale eşyası aşağıdaki kayıtlarla:

Çiftçi ise: Çift hayvanları, arabaları, araba ve koşum takımları, çiftçiliğe mahsus her türlü alât ve edevat ve makineleri, damızlık hayvanları, tohumluk ve yiyecek zahireleri ve aşıkları kâmilin ve ötedenberi besledikleri büyük ve küçük hayvanlarla ziraî mahsullerinden değeri altı bin liraya kadar olan miktarı.

Sanatkâr ise: Her türlü sanat alât ve edevatı ve makineleri, söküp getirecekleri fabrikaları, alât ve edevatı kâmilin ve fabrikalar masnuatından ve iptidai maddelerinden değeri altı bin liraya kadar olan miktarları (trikotaj fabrikası makineleri ve kauçuk sanatları mamulâtından olan ayak kabıları hariçtir. Ancak zata mahsus ve kullanılmış küçük trikotaj makineleri muafiyetten istifade eder.)

Tüccardan ise: Ötedenberi satagelmekte oldukları ticaret mallarından değeri (12 000) liraya kadar olan miktarı (şeker, benzin, petrol, koza, ipek ve ipekliler ve inhisara tâbi maddelerle trikotaj makineleri ve kauçuk sanayii masnuatından olan ayakkabıları hariçtir.)

2 - Bir cemaat için (bir köy ve mahalle veya cemaate ait kullanılmış eşya):

A: Bütün mektep eşyası;

B: Bütün cami eşyası;

C: Vakıflara ait eşya ve mahsuller;

Ç: Köy ve mahalle odası eşyası, hatıralar ve cemaate yadigar eşya;

D: Köyün ve mahallenin orta malı olan boğalar, aygırlar, tekeler, koçlar ve damızlık bütün hayvanlar;

E: Köy veya mahallenin harman, orak makinesi ve traktör gibi ortak ziraî makine ve aletleri, köy değirmeni ve un fabrikası gibi müşterek sanat fabrika ve makineleri.

Madde 32 — Muhacirler ve mülteciler 31 inci madde hariçinde menkul ve gayrimenkul mallarının bedeli veya ellerinde bulunan nakitleri karşılığı Türkiyede yapacakları sanat veya ticaret veya ziraat eşyası getirebilirler. Bu yolda getirilecek eşya gümrük ve sair resimlere tâbidir. Ancak bu eşyanın şeker, benzin, petrol, koza, ipek ve ipeklilerden ve Türkiyede inhisara bağlı maddelerle trikotaj makineleri ve kauçuk sanayii mahsullerinden olan ayakkabılardan olmaması şarttır.

Madde 33 — Hükûmetçe memleket iktisadiyatını korumak üzere alınan ve alınacak olan tedbirler 31 inci ve 32 nci mad-

delere göre hariçten getirilebilecek eşya hakkında tatbik edilmez.

Madde 34 — 31 ve 32 nci maddelerdeki muafiyetleri kazanabilmek, Türk vatandaşlığına girmek için beyanname verip karşılığında bir kâğıt almağa ve getirilen malların, muhacirlerin ve mültecilerin kendi malları olmasına vabestedir.

Sınırlarda belli kapılardan başka yollardan girmeye mecbur kalmış olan muhacirler ve mülteciler getirecekleri mallar için bir beyanname verirler; aksi sabit oluncıya kadar bu beyannameler muafiyet için muteber olur. Kapılardan gelecek muhacirlerin ve mültecilerin nizamnamesinde şekil ve mahiyetleri gösterilecek bir vesika göstermeleri yahut yalnız veya toplu bir beyanname vermeleri kâfidir.

Türk vatandaşlığına girmekten vaz geçen veya giremeyen veya getirdikleri malların kendi malları olmadığı anlaşılanlardan 31 inci maddeye göre affedilmiş olan teklif ve resimler tam olarak tahsil olunur. 32 nci maddeye göre geçirilmiş eşya için bu teklif ve resimler iki kat alınır.

Muhacirlere ve mültecilere ait olmadığı halde bu kanunun hükümlerinden istifade edilerek geçirilecek gerek eşya ve hayvanlar ve gerek sahipleri 1918 numaralı kaçakçılık kanunu hükümlerine tâbi tutulur.

Madde 35 — Muhacirlerin ve mültecilerin gümrüksüz olarak sokacakları malların değeri gümrükten geçtiği yerin piyasadaki toptan fiata göre tayin olunur.

## 2 - Vergi ve resim muafiyeti

Madde 36 — A : hariçten gelecek muhacirlerle mültecilere pasaport vize ve eşya vesikası pulsuz, parasız verilir.

B : Muhacirlerin, mültecilerin verecekleri veya kendilerine verilecek beyanname, vesika ve sair evrak her türlü damga ve pul resminden muaftır.

Madde 37 — Muhacirler, mülteciler, 12 nci maddeye göre 1 numaralı mntakada iskân edilenler, bir yerde yurtlandırılan göçebeler ve bir mntakadan öteki mntakaya Hükümetçe naklolunup iskân edilenler aşağıdaki muafiyetlerden istifade ederler:

### 1 - Vergi muafiyeti:

A : (1) numaralı mntakaya iskân edilenler yerleştirildikleri yıl sonundan başlayarak, beş yıl ve 2 numaralı mntakada yerleştirilenler, yurtlandırıldıkları yıldan başlayarak üç yıl toprak, yapı, kazanç ve yol vergilerinden muaf tutulurlar. Yeni yapılar bina vergisi kanunu muafiyetlerine tâbidir.

B : Bu kanun hükümlerine göre Hükümetçe temlik edilen toprak ve yapılardan bu temlik dolayısıyla veraset ve intikal vergisi ve ferağ harcı ve resmi alınmaz.

C : Noterlerce yapılacak borçlanma senetleri pula ve harç ve ücrete tâbi değildir.

### 2 - Tapu muafiyeti:

Bu kanuna göre gerek parasız ve gerek borçlu ve gerek peşin paralı olarak verilen bütün yapı ve topraklar harçsız, pulsuz tapuya bağlanarak senedi verilir. Temlik ve teffiz, kıymet takdiri, borçlanma ve ipotek konup kaldırma muameleleri hiç bir harca, masrafa ve pula tâbi tutulamaz.

## 3 - Askerlik muafiyeti

Madde 38 — A : Muhacirlerin askerlik çağlarının başlangıcı geldikleri yılda nüfus kütüklerine geçen yaşlarına ve bu esasa göre hesap olunur. Nüfus doğum kâğıtlarında doğumlarının ay ve günü yazılı olmıyanların doğum günleri yılın temmuzunun birinci günü sayılır.

B : Geldikleri yıl ikinci kânunun birinde 22 yaşını bitirmiş olanlar muvazzaf hizmete tâbi tutulmayıp yaşlıları efrat

arasına ihtiyata geçirilirler. Bu gibilerin, her ne sebeple olursa olsun, nüfus kütüğüne yazılmalarının gecikmiş olması, geldikleri zaman ve yaşlarına göre başlayacak olan askerlik çağlarını geciktirmez. Bunlar, nüfus kütüğüne yazıldıkları tarihten başlayarak iki yıl geçmedikçe talim, manevra ve başka iş için silâh altına çağrılmazlar.

Geldikleri yıl ikinci kânunun birinde 22 yaşını bitirmemiş olanlar muvazzaf hizmetini yapmağa mecbur tutulurlar. Ancak bunlardan geldikleri tarihte (16 : 22 dahil) yaşında olupta Hükümetçe iskân edilenlerin ve Hükümetin gösterdiği yerde yurt tutanların muvazzaflık hizmetleri, nüfus kütüğüne kaydolundukları tarihten başlayarak, iki yıl geciktirilirler: bu hizmetleri en yakın piyade kıt'alarında yaptırılmak üzere altı aya indirilir. Hükümetçe iskan edilmeyenler veya Hükümetin gösterdiği yerde yurt tutmak istemeyenler yalnız iki yıllık geciktirme hakkından istifade ederler.

C : Memleketlerindeki tahsilleri ihtiyat zabiti yetişecek derecede olupta, geldikleri tarihte, 22 yaşını bitirmiş olanlarla memleketlerinde askerlik yapmış ve fakat 22 yaşını bitirmemiş bulunanlardan ihtiyat zabiti olmak isteyenler ve geldikleri tarihte, 22 yaşını bitirmemiş ve memleketlerinde askerlik etmemiş olanlar iki yıl geciktirme hizmetinden sonra 1076 numaralı kanun hükümlerine tâbi tutulurlar.

Ç : Muhacirler arasında önce tâbi oldukları Hükümet ordusunda ihtiyat veya muvazzaf zabıt olanlardan lâzım olan evsafı taşıyanlar, staja tâbi tutularak, ihtiyat zabıtlığına geçirilirler.

D : Umumî seferberlikte muafiyet yoktur. Ancak nüfus kütüğüne kaydolundukları tarihten başlayarak üç ay geçmemiş olanların silâh altına alınmaları üç ayın sonuna bırakılır.

E : Bir yıl içinde nüfus kütüğüne kayıtlarını yaptırmıyanlar yukarıdaki muafiyetten istifade edemezler.

F : Eski memleketlerinde askerlik ettiklerini veya bunun yerine bedel verdiklerini tevsik edenler tekrar muvazzaf hizmete tâbi tutulmayıp yaşlıları yerli efrat ile ihtiyata geçirilirler.

G : Türkiye içinde bir iskân mntakasından diğer bir iskân mntakasına Hükümetçe naklolunarak yerleştirilen vatandaşlardan muvazzaf hizmete tâbi olupta bunu henüz yapmamış olanların bu hizmetleri, yerleşecekleri yere vardıkları tarihten başlayarak, iki yıl geciktirilir ve en yakın piyade kıt'alarında yaptırılmak üzere altı aya indirilir.

H : Kanunen muhacir tanınmıyan mülteciler ve ecnebilerden Türk vatandaşlığına girenler, vatandaşlığa alındıkları tarihte hangi yaşta iseler o yaştaki yerli efrat gibi askerliklerini yaparlar.

## Fasıl : VI

### Malî hükümler

Madde 39 — I : 1 ve 2 numaralı mntakalarda 12 ve 13 üncü maddelere mutabık olarak Hükümetçe iskân edilmiş veya edilecek muhacirlere, mültecilere, göçebelere ve naklolunanlara 885 numaralı kanun hükümlerine göre verilmiş veya bu kanun hükümlerine göre verilecek olan iskân haddi dahilindeki müte-davil sermaye, sanat ve ziraat alât ve edevatı, hayvanlar, koşum ve araba takımları, tohumluklar ve 1 numaralı mntakalardakilere iskân haddi içinde verilmiş veya verilecek toprak ve yapılar parasızdır. Bunlardan önce borçlanmış olanlardan tahsil edilmeyen taksitler tahsil olunmaz ve tahsil edilenler de geri verilmez.

Tevzi cetvelinin üçüncü bendine göre verilen topraklar da parasızdır.

II : 2 numaralı mntakada 885 numaralı kanun hükümlerine göre iskân edilmiş veya bu kanun hükümlerine göre iskân

edilecek muhacirlere, mültecilere, göçebelere ve naklolunanlara verilmiş veya verilecek yapılar ve topraklar borçlanmağa tâbidir.

Borçlanma muameleleri Dahiliye; tahsilât, Tahsili Emval kanununa göre, Maliye Vekâletince yaptırılır.

III: Borçlanma: İskânın sekizinci yılının eylülünden başlamak ve yirmi yılda ve kırk müsavi taksitte ödenmek üzere yapılır. Borç yirmi sekizinci yıl sonunda tamamen tahsil edilmiş olur.

Pesin verenlerin borçlarının yarısı affolunur.

Bu kanundan önce iskân edilmiş olan muhacirlere, mültecilere, nakledilenlere ve göçebelere borçla iskân haddi içinde verilmiş olan topraklar ve yapıların bedeli iskân edildikleri tarihten sonra sekizinci yılın eylülünden başlamak üzere yirmi yılda kırk müsavi taksitte tahsil olunur.

Madde 40 — İskân ameliyat ve inşaatı için, her yılın tahakkuk edecek miktarı o yıl bütçesinden verilmek üzere, gelecek yıllara sarı taahhütler yapmağa Hükûmet salâhiyetlidir.

Madde 41 — Her yıl, Dahiliye Vekâleti bütçesine ayrı bir fasıl halinde, bu kanunda yazılan işleri görmeğe kâfi miktarda tahsisat konulur.

## Fasıl : VII

### İskân komisyonu

Madde 42 — Dahiliye Vekillğinde Vekilin veya tevkil edeceği zatın reisliği altında Dahiliye, Millî Müdafaa, Hariciye, Maliye, Maarif, İktisat, Ziraat, Sıhhat ve İçtimâî Muavenet Vekilliklerince ve Ziraat Bankasınca seçilecek zatlardan ve vukuf ve ihtisaslarından istifade edilmek üzere Dahiliye Vekâletince hariçten alınacak en çok üç zattan müteşekkil merkezî iskân komisyonu bulunur.

Merkezî iskân komisyonu başlıca Türkiye'ye gelecek muhacirlerin veya Türkiye'de naklolunacak vatandaşların iktisadî, içtimâî, sıhhi vasıflara ve şartlara göre mürettep yerlerini tetkik etmek, 1 ve 2 numaralı iskân mıntakaları ve programları hakkında tetkiklerde bulunmak, iskâna yarıyacak toprak ve yapıları araştırıp bulmak, muhacirlerin sevk şartlarını mütalea etmek, iskân tahsisatının sarf yerleri hakkında mütaleada bulunmak, hariçten ve dahilden yeni yurtlarına yerleşecek olanların sevkleri ve müstahsil hale girinceye kadar bakımlarile alâkadar olan Devlet daireleri şubelerinin muzaheretlerini ve çalışma birliğini yapmağa yarıyan tedbirleri düşünmek gibi vazifelerle mükelleftir. Kararları istişari mahiyeti haizdir.

Merkez iskân komisyonunun çalışma tarzı Dahiliye Vekâletince tanzim ve İcra Vekilleri Heyeti tarafından tasdik edilecek bir talimatname ile tesbit olunur.

## Fasıl : VIII

### İcraî hükümler

Madde 43 — Muhacirlere, mültecilere, göçebelere ve naklolunanlara, yerleşecekleri kazaya eriştikleri günden başlayarak en çok üç ay içinde istihkakları olan eldeki yapıların veya yerlerin ve toprakların tam olarak dağıtılıp teslim ve tevzi defterlerinin tapuya tevdi edilmiş ve tapuca da tescilleri yapılarak tapuları kendilerine verilmiş olması mecburidir. Çok miktarda birden toplu muhacir gelen kazalarda Dahiliye Vekili bu müddeti altı ay daha uzatabilir.

Tahsisat verilen yerlerde istihsal vasıtalarının veya bedellerinin tam olarak veya tahsisat miktarına göre kısmen üç ay içinde verilmiş bulunması mecburidir.

Muhacirlere ve naklolunanlara yapılacak yapıların veya yapı yardımlarının yurt yerine vasıl olduklarından itibaren bir yıl ve göçebelere üç yıl içinde yapılması mecburidir.

Zarurî hallerde idarei hususiyelerden, belediyelerden, köy sandıklarından ve imeci suretile halktan yardımlar temin olunabilir.

Bütün Hükûmet memurları her şeyden önce bu madde hükümlerini yapmağa mecburdurlar.

Madde 44 — Muhacirlerin, mültecilerin, göçebelerin ve naklolunanların iskân edilmesinden, istihkaklarının eksiksiz olarak vaktinde dağıtılıp teslim olunmasından ve müstahsil hale getirilmesinden vali ve kaymakamlar mesuldürler.

Vilâyet ve kazada iskân teşkilâtı varsa, bunlar vali ve kaymakamın emrinde bu işleri görürler. İskân teşkilâtı olmayan veya olupta yetmiyen yerlerde vali ve kaymakamlar kendi vilâyet ve kazaları Devlet, idarei hususiye ve belediye memurlarından münasip gördüklerini muhacirleri, mültecileri, göçebelere ve naklolunanları yerleştirmek, bunlara verilecek yerleri ölçmek ve dağıtmak ve inşaatı bakmak gibi muhacir ve iskân ve nakil işlerine memur etmeğe salâhiyetlidirler. Bu memurlar her şeyden önce bu işleri yapmağa mecburdurlar.

Madde 45 — Valiler, kaymakamlar bu kanun hükümlerini, İcra Vekilleri Heyetince veya Dahiliye Vekilligince verilecek talimat ve emirleri dikkat ve ehemmiyetle tatbik ve takip etmeğe, nahiye müdürleri, emniyet memurları ve jandarma bu emir ve talimatlara istinaden vali ve kaymakamlardan verilecek emirleri dikkat ve ehemmiyetle ve azamî süratle yapmağa mecburdurlar.

Yapmayan veya yapamayan veya yaptırmayan veya bunda dikkatsizlik ve gevşeklik gösterenler vazifeden çıkarılırlar.

Madde 46 — 43, 44 ve 45 inci maddelerdeki mecburiyetleri yapmayan, bu maddelere muhalif hareket eden ve iskân işlerinde gevşeklik gösteren memurlar hakkında kaymakamlar onbeş günlüğe ve valiler bir aylığa kadar para cezası kesmeğe salâhiyetlidirler.

Madde 47 — Umumî müfettişlik teşkilâtı olan mıntakalarda umumî müfettişler muhacirlerin, mültecilerin, naklolunanların ve göçebelerin muayyen müddetlerde iskân ettirilip müstahsil hale gelmelerinden birinci derecede mesuldürler.

## Fasıl : IX

### Müteferrik hükümler

Madde 48 — 18 teşrinievvel 1912 tarihinden bu kanunun neşri tarihine kadar Trakya'da iskân edilip tapusu verilmiş olan gayrimenkul sahiplerinden boş kalmış yerlere yeniden Hükûmetçe iskân edilmiş olanlar namına tapu senedi verilir ve bunların eski kayıtları terkin olunur.

Bu gayrimenkullerin sahipleri zuhur eder ve başka bir yer iskân edilmediği de anlaşılırsa kendilerine yeni muhacir gibi toprak ve yapı verilir.

Madde 49 — Bu kanunun icra sureti nizamname ve talimatnamelerle tayin olunur. Muhacirlerin, mültecilerin ve bu kanun hükümlerine göre 1 veya 2 numaralı mıntakalardan naklolunup yerleştirilenlerin bu kanundaki muafiyetlerden istifade etmek üzere ne yolda hareket edecekleri bu nizamnamelerde gösterilir.

Madde 50 — 31 mayıs 1926 tarih ve 885 numaralı, 3-IV-1933 tarih ve 2263 numaralı, mahalli iskânlarını bilâmezuniyet tebdil eden muhacir ve mültecilerle aşair hakkında 28 ikinci teşrin 1341 tarih ve 675 numaralı kanunlar, 22-III-1934 tarih ve 2396 numaralı muhacir ve mültecilerin gümrük muafiyeti hakkındaki kanunun muvakkat maddesinden maadaki maddeleri, 2 haziran 1929 tarih ve 1507 numaralı askerlik mükellefiyeti kanununun



muaddel ikinci maddesinin bu kanunun 38 inci maddesine mu-  
gayir hükümleri ve bu kanuna muvafık olmıyan bütün hüküm-  
ler kaldırılmıştır.

Madde 51 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 52 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri  
Heyeti memurdur.

*17 inci maddeye ilişik (toprak tevzi cetveli)*

I - Ziraat topraklarında :

A : İki nüfuslu bir aileye :

En az dekar	En çok dekar	
30	45	İyi topraklardan
45	60	Orta "
60	90	Aşağı "

B : İki den fazla her nüfus için aşağıdaki miktarlar ilâve  
olunur :

En az dekar	En çok dekar	
10	15	İyi topraklardan
15	20	Orta "
20	30	Aşağı "

II - A : İki nüfuslu bir aileye :

Kasaba ve şehir civarlarında sulu bostan yerlerle kürümlü  
bağ ve yetişkin ve verimli narenciye bahçesi, zeytinlik, dutluk,  
fidanlık ve her nevi meyva bahçelerinden :

En az dekar  
6

En çok dekar  
15

B : İki den fazla beher nüfus için (2) dekar arttırılır.

III - Bir aileye, yukarıki (1) veya (2) nci bentlerdeki yerlerin  
birisinden veya bu hesaplara göre bir nisbet dahilinde her iki-  
sinden toprak verilmekle beraber beher aileye bağ ve meyve-  
lik yapmak üzere (2-5) dekar bağ ve meyva yeri verilir. An-  
cak bu yerler üç yıl içinde bağ ve meyvelik yapılmadığı tak-  
dirde geri alınır.

İki yıl zarfında verilen bağ ve meyvelik yerlerini imar  
edenlere talip olurlarsa yeniden on dekar bağ ve meyvelik ye-  
ri verilebilir. Ancak üç yıl içinde imar edemedikleri kısımlar  
geri alınır. İstirdat müddeti hastalar için iyi olduklarından ve  
küçükler için rüş yaşına girdiklerinden itibaren hesap olunur.

Bütün yerlilere ve ihtiyaçsız muhacirlere de aynı suretle  
bağ yeri ve meyvelik verilebilir.

Bu topraklar, imarı müteakip, müddete bakılmaksızın tapu-  
ya bağlanır.

IV - Muhacir ve mültecilerden yüksek mektep mezunlarile  
Türkiye veya Türk milletine iyi hizmetleri geçtiği Hükümetçe  
tasdik olunanlar için birinci ve ikinci ve üçüncü fıkralardaki  
miktarlar bir misli ve lise ve bu derecedeki mektep mezunları-  
na üçte iki ve orta mektep mezunlarına üçte bir fazlasile  
verilir.

V - (1) numaralı muntakaya iskân edilen müteakillerin ve  
(2) ve (3) numaralı muntakalardan (1) numaralı muntakaya nak-  
lolunan Türk ırk ve kültürüne mensup olanların yüksek ve lise  
veya bu derecedeki mektep ve orta mektep mezunlarına da  
hisseleri IV üncü bentteki fazlalarile beraber verilir.

19/6/1934

## KARARNAME

*Kararname №: 2/845*

Muhtelif daire ve müesseseler tarafından dışarıdan getiri-  
lecek olan ilişik listede yazılı eşya ve malzemenin, İktisat  
Vekillîğinin tasdikile kontenjana bakmadan memlekete sokul-  
ması; Vekâleti müşarileyhanın 11/6/1934 tarih ve 4310/3/193  
sayılı tezkeresi üzerine İcra Vekilleri Heyetince 13/6/1934 de  
tasvip ve kabul olunmuştur.

13/6/1934

REİSİCÜMHUR  
GAZİ M. KEMAL

Başvekil Adliye Vekili Millî Müdafaa Vekili Dahiliye Vekili  
**İSMET Ş. SARACOĞLU ZEKÂİ Ş. KAYA**

Hariciye Vekili Maliye Vekili Maarif Vekili Nafia Vekili  
**Dr. T. RÜŞTÜ FUAT HİKMET ALİ**

İktisat Vekili Sıhhat ve İçtimâî Muavenet Vekili  
**M. CELÂL Dr. REFİK**

Gümrük ve İnhisarlar Vekili Ziraat Vekili  
**ALİ RANA Z. MUHLİS**

### Liste

1 — Sümer Bank tarafından tesis edilmekte olan kâğıt ve  
karton fabrikası için kliring mukavelesi mevcut memleketlerden  
getirilecek olan makineler ile tesisat ve inşaat malzemesi

2 — Kibrit ve Çakmak İnhisarı İdaresi tarafından memle-  
ketin bir senelik kibrit ihtiyacını temin için Rusya ve Roman-  
yadan getirilecek olan takriben 3 000 mikâp metre yuvarlak  
ağaç kütüğü.

3 — İstanbul Telefon Şirketi tarafından Macaristandan  
getirilen takriben 1000 İsviçre frangı değerindeki muhtelif elek-  
trik ve telefon malzemesi.

4 — Ankara Palas Türk A. Şirketi tarafından çamaşır  
makinesi için Fransadan getirilen takriben 2000 frank değe-  
rindeki pamuklu keçe.

5 — Çimento fabrikaları tarafından, lâboratuarlarda ç-  
imento numarasının ve evsafının tesbiti için kliring mukavelesi  
mevcut memleketlerden getirilecek olan, tarifenin 560 ncı  
numarasına giren ince elek telleri.

6 — İzmirde Kırkağaç oğlu Kâzım İsmail Bey tarafından üzüm temizleme fabrikasının boyahane fırınları için Alman-yadan getirilecek olan üç adet araba.

7 — İstanbul lâstik fabrikası tarafından Macaristandan getirilen takriben 2400 İsviçre frangı değerindeki lâstik ökçe kalıpları ve teferruatı.

8 — Sünger avcıları tarafından kliring mukavelesi mevcut memleketlerden getirilecek olan dalgıç elbiseleri ile hava makı-neleri ve teferruatı.

9 — İstanbul Üniversitesi tarafından Almanyadan getirilen, haşarat koleksiyonlarına mahsus kırıntılı mantardan levha halinde mamulât.

10 — Lâstik fabrikaları tarafından kliring mukavelesi mevcut memleketlerden getirilecek olan tebeşir tozu.

11 — Samsunda Kontuar Oropeen ticarethanesi tarafından, ihraç edilecek nohut ve cevizlerin tasnifi için Fransadan geti-rilen 500 frank değerindeki dört adet delikli saçtan fennî elek ile teferruatı.

## İ L Â N L A R

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından:

14 Haziran 1934 vaziyeti

### AKTİF

	Lira	Lira
<b>Kasa:</b>		
Altın: Safi Kg.	13.208.194	18.437.762,73
Banknot		12.950.270,—
Ufaklık	694.453,78	32.082.486,51
<b>Dahildeki Muhabirler:</b>		
Altın: Safi Kg.	1.788.026	2.515.007,46
Türk lirası	1.406.591,38	3.921.598,84
<b>Hariçteki Muhabirler:</b>		
Altın: Safi Kg.	3.745.106	5.267.802,52
Altına tahvilî kabil serbest dövizler	3.446.376,85	8.714.179,37
<b>Hazine Tahvilleri:</b>		
Deruhde edilen evrakı naktiye karşılığı	158.748.563,—	
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikân vaki tediyat	9.379.563,—	149.369.000,—
<b>Senedat Cüzdanı:</b>		
Hazine bonoları	3.890.870,—	
Ticarî senedat	3.574.147,97	7.405.017,97
<b>Esham ve Tahvilât Cüzdanı:</b>		
Deruhde edilen evrakı naktiye karşılığı (itibarî kıymetle)	27.627.570,22	
Esham ve tahvilât	3.261.529,—	30.888.699,22
<b>Altın ve Döviz üzerine avans</b>		41.061,59
<b>Hissedarlar</b>		4.500.000,—
<b>Muhtelif</b>		9.698.302,12
<b>YEKÜN</b>		246.620.345,62

### PASİF

	Lira	Lira
<b>Sermaye</b>		15.000.000,—
<b>İhtiyat akçesi</b>		663.914,30
<b>Tedavüldeki banknotlar:</b>		
Deruhde edilen evrakı naktiye	158.748.563,—	
Kanunun 6 ve 8 inci madde-lerine tevfikân vaki tediyat	9.379.563,—	
Deruhde edilen evrakı naktiye bakiyesi	149.369.000,—	
Karşılığı tamamen altın olarak tedavüle vazedilen	8.688.000,—	158.057.000,—
<b>Türk lirası mevduatı:</b>		
Vadesiz	20.973.139,11	
Vadeli	—,—	20.973.139,11
<b>Döviz mevduatı:</b>		
Vadesiz	7.623.106,80	
Vadeli	2.075.662,51	9.698.769,31
<b>Muhtelif</b>		42.227.522,90
<b>YEKÜN</b>		246.620.345,62

2 Mart 1933 tarihinden itibaren:

İskonto haddi % 5 1/2 — Altın üzerine avans % 4 1/2

467

### Adliye Vekâletinden:

Edremit Noterliği açılmıştır. İmtihansız noter olabilmek şartlarını haiz taliplerin bir ay içinde müracaatları ilân olunur.

466

### DEVLET DEMİRYOLLARINDAN

650 ton yerli kok kömürünün kapalı zarfla münakasası 10/7/1934 salı günü saat 15 de Ankrada İdare binasında ya-pılacaktır.

Fazla tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde beşer liraya satılan şartnamelerde vardır.

464/4-1



## İÇİNDEKİLER

SayfaKanun

2510 İskân Kanunu

1

Kararname2/845 Muhtelif Daire Ve Müesseseler Tarafından Dışarıdan Getirilecek  
Olan İlişik Listede Yazılı Eşya ve Malzeme Hakkında Kararname

7

İlanlar

8